

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – SRPEN 2025

PLANETY

Merkur	ve druhé polovině měsíce ráno nad severovýchodem
Venuše	ráno nad východem
Mars	nepozorovatelný
Jupiter	ráno nad východem
Saturn	po většinu noci kromě večera
Uran	ráno vysoko nad východem
Neptun	po většinu noci kromě večera

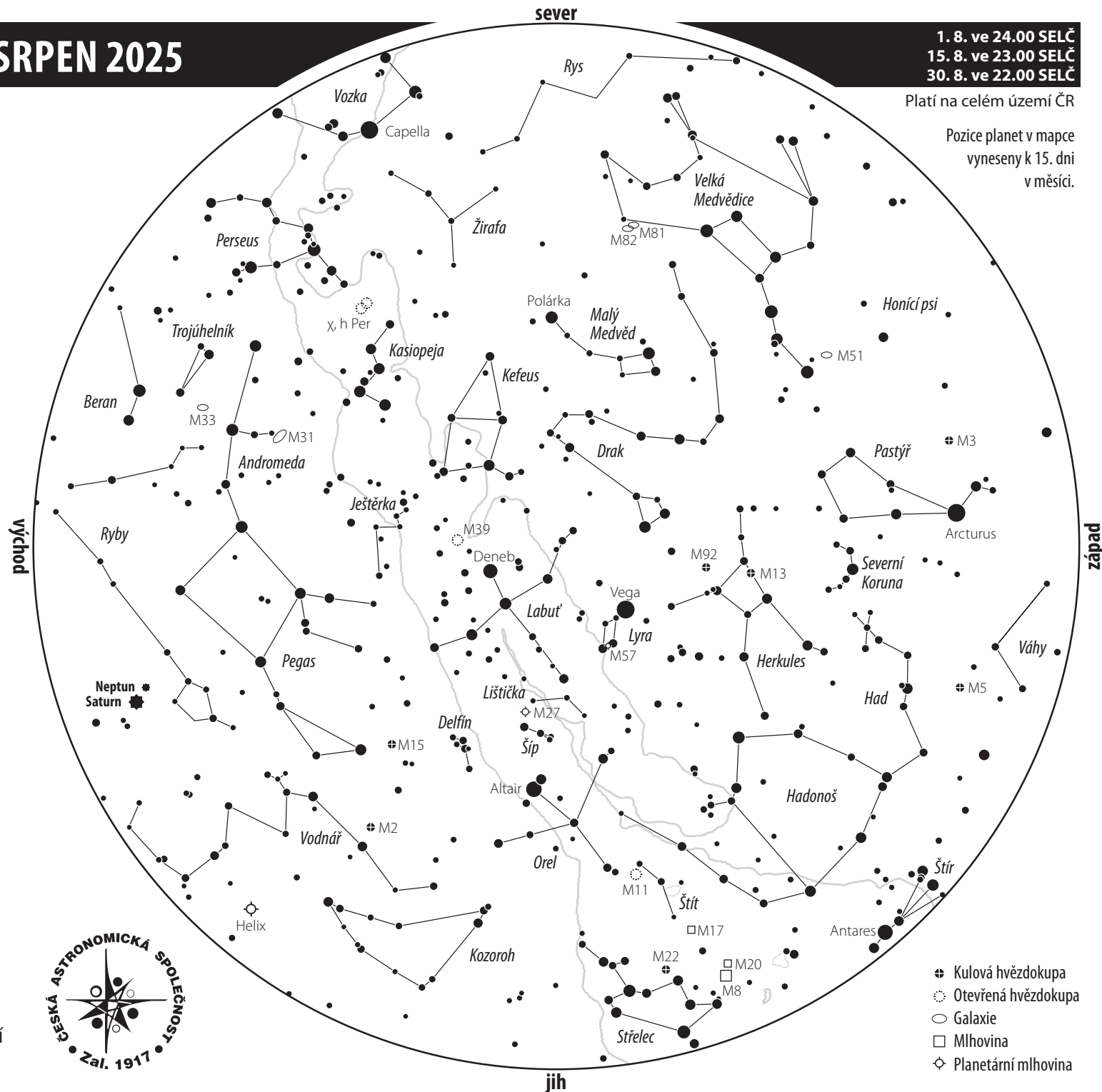
ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

1. Merkur v dolní konjunkci se Sluncem
1. Měsíc v první čtvrti (12.41 UT)
1. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 201 km)
2. Planetka č. 63 Ausonia v opozici se Sluncem (9,3^m)
6. Saturn v konjunkci s Neptunem (1,1°)
7. Planetka č. 2 Pallas v opozici se Sluncem (9,4^m)
9. Měsíc v úplňku (07.55 UT)
11. Planetka č. 89 Julia v opozici se Sluncem (8,5^m)
12. Venuše v těsné konjunkci s Jupiterem (0,9°)
12. Měsíc v konjunkci se Saturnem (2,9°) a Neptunem (1,9°)
12. Maximum meteorického roje Perseid
14. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 369 254 km)
16. Měsíc v poslední čtvrti (05.12 UT)
16. Měsíc v konjunkci s Uranem (4,2°)
19. Merkur v maximální západní eleongaci (18,6° od Slunce)
19. Měsíc v konjunkci s Jupiterem (3,8°)
20. Měsíc v konjunkci s Venuší (4,1°)
21. Měsíc v konjunkci s Merkurem (2,5°)
23. Měsíc v novu (06.06 UT)
26. Planetka č. 6 Hebe v opozici se Sluncem (7,5^m)
29. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 585 km)
31. Měsíc v první čtvrti (06.25 UT)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).

Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na www.udalosti.astro.cz

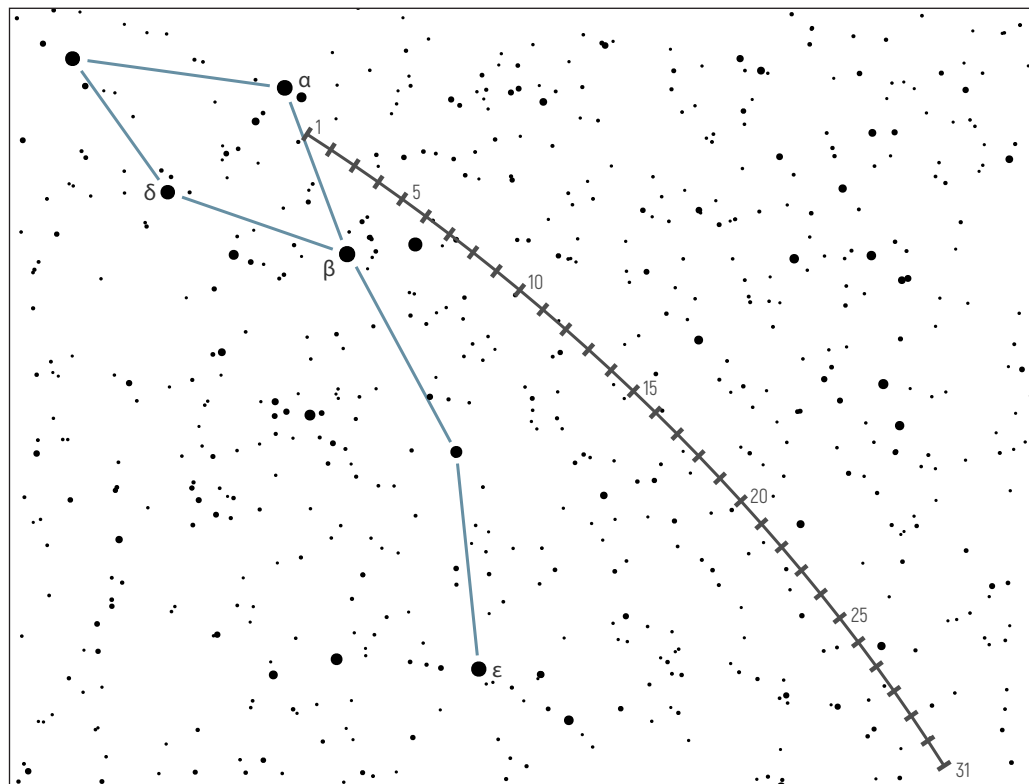
MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – SRPEN 2025

Srpnová večerní obloha bude bez planet, po delší době z ní ve večerním soumraku zmizí **Mars**. Naopak velmi dobré podmínky k pozorování má **Saturn**. Je před opozicí a tedy viditelný většinu noci kromě večera. Stejně tak **Neptun**, který se promítá nedaleko Saturnu a obě planety se vejdou do zorného pole slaběji zvětšujícího dalekohledu. Po dolní konjunkci máme nejlepší letošní příležitost spatřit **Merkur** na ranní obloze. Období viditelnosti začíná v polovině srpna, kdy Merkur rychle stoupá nad východní obzor a zjasňuje. V maximální západní elongaci je 19. 8. Poté začíná klesat k obzoru, ale jasnost stále roste, díky čemuž je Merkur pozorovatelný až do začátku září. Severně od Merkuru se po celé toto období nacházejí další dvě planety **Venuše** a **Jupiter**. Prvního srpna je úhlová vzdálenost Venuše s Jupiterem 11° a obě planety se k sobě rychle přibližují až nastává 12. 8. ráno jejich **těsná konjunkce**. Po tomto datu se dvojice začne opět vzdalovat, ale do hry vstoupí Merkur a Měsíc. **Seskupení** Měsíce, Merkuru, Venuše a Jupiteru v Blížencích bude viditelné 19. až 21. srpna ráno nad východním obzorem.

Když pozorovatelům v Evropě nepřejí podmínky k pozorování přechodu Titanu a jeho stínu přes kotouč planety, můžeme nad ránem 27. srpna sledovat alespoň **vstup Titanu do Saturnova stínu**. Úkaz začne v 03.58 UT na ještě tmavé obloze. Díky úhlovému průměru Titanu jež činí $0,8''$ potrvá cca 24 minut než měsíc úplně zmizí.

Zajímavou hru stínů lze spatřit i na Měsíci. Večer 2. srpna asi od 20.00 UT bude na dno kráteru Plato vrhat stín vrcholek na východní části jeho valu zvaný Gamma Peak. Tento stín je charakteristický svým ostrým štíhlým a někdy i zakřiveným tvarem, proto se mu říká **Plato's Hook**.

Perseidy mají maximum 12. 8. kolem 21 hodin. Průměrná hodinová frekvence v maximu je až 100 meteorů, letos jich však uvidíme podstatně méně – Měsíc, pár dní po úplňku, bude pozorování bohužel výrazně rušit, proto není třeba vyrážet za pozorováním do tmavých míst.

Planetka č. 2 **Pallas** dosáhne opozice 10. srpna, kdy ji bude možné najít mezi hvězdami souhvězdí Delfína. Na začátku měsíce se nachází poblíž Sualocinu (Alfa Del) a bude se přesouvat na jihozápad. Pallas si udržuje konstantní jas $9,4^m$ což je na hranici viditelnosti běžným triedrem, ale menší dalekohled jej snadno zachytí. Pallas je druhá největší planetka po Vestě a má průměr cca 513 km. Objevil ji Heinrich Olbers 28. 3. 1802 avšak francouzský lovec komet Charles Messier ji zaznamenal o 23 let dříve, ovšem nerozeznal, že se jedná o těleso sluneční soustavy. V roce 1801 Giuseppe Piazzi objevil Ceres, kterou považoval za kometu. A právě při pokusu o znovuzobjevení Ceres, která zmizela z dohledu, Olbers nechtěně objevil Pallas. Mapa zobrazuje polohy planety v průběhu měsíce srpna vynesené po jednom dni. Zachyceny jsou hvězdy do 10^m .

Jasná supernova s označením SN 2025rbs byla objevena 14. 7. 2025 v galaxii NGC 7331 v souhvězdí Pegase. Galaxie je vzdálená cca 40–45 milionů světelných let a vzhledem k tomu, že jasnost supernovy je již pod hranicí 12^m , lze ji pozorovat i malými dalekohledy. Autor mapky ji viděl 30. 7. v 10cm refraktoru, méně zkušeným pozorovatelům, ale doporučuji min. 20cm přístroj, který na tmavé obloze spolehlivě ukáže difuzní jádro galaxie (cca $9,5^m$) a nedaleko něj slabou hvězdičku, která explodovala před téměř 50 miliony lety a teprve nyní k nám dorazilo poselství z této kataklyzmatické události. Galaxii naleznete v předních nohách okřídleného koně a s jejím vyhledáním pomohou aplikace v telefonu jako je SkySafari nebo Stellarium, případně webová aplikace CzSKY.